

WYROBY PRZEMYSŁU OLEJARSKIEGO	NORMA BRANŻOWA	BN-71
	Tłuszcze roślinne jadalne Metody badań	8050-07
	Oznaczanie temperatury poślizgu	Grupa katalogowa XII 69

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie temperatury poślizgu margaryny oraz tłuszczów piekarskich i cukierniczych.

Norma nie dotyczy tłuszczu, który był roztopiony lub poddany obróbce mechanicznej.

1.2. Określenia. Temperatura poślizgu - temperatura, przy której nasycony roztwór chlorku sodowego wypiera tłuszcz ze znormalizowanego zanurzonego w nim pierścienia.

1.3. Normy związane

PN-71/A-86907 Margaryna

PN-60/A-86910 Tłuszcze roślinne jadalne. Pobieranie próbek

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

2. METODA OZNACZANIA

2.1. Aparatura i przyrządy

a) Cylindryczne pierścienie pomiarowe wykonane z mosiądzu o średnicy wewnętrznej $10 \pm 0,5$ mm, wysokości 10 mm i grubości ścianki około 2 mm. Każdy pierścień należy zaopatrzyć w sztywny pręt metalowy o średnicy około 1 mm i wysokości 70 mm ponad górną krawędź pierścienia, przymocowany do zewnętrznej bocznej ścianki, równolegle do jego osi.

b) Termometr o zakresie pomiarowym $0 \div 50^{\circ}\text{C}$ z dokładnością do $0,1^{\circ}\text{C}$.

c) Zlewka o pojemności około 600 ml, wysokości nie mniej niż 110 mm.

d) Płytką elektryczną o mocy 800 W z regulacją temperatury lub palnik gazowy.

e) Mieszadło elektryczne typu laboratoryjnego z regulacją obrotów.

2.2. Odczynniki i roztwory. Chlorek sodowy, nasycony klarowny roztwór sporządzony przez nasycenie wody destylowanej chlorkiem sodowym w temperaturze pokojowej.

2.3. Przygotowanie próbki. Próbkę margaryny pobrać zgodnie z PN-71/A-86907, inne tłuszcze pobrać zgodnie z PN-60/A-86910. Oznaczanie wykonać po wyjęciu tłuszczu z opakowania.

2.4. Napełnianie pierścieni. Pierścienie pomiarowe napełnić tłuszczem przez wbicie ich w kostkę. Obciąć nadmiar tłuszczu z obu stron, uważając by pierścienie były ściśle wypełnione i oczyścić je z zewnątrz nie dotykając bezpośrednio palcami.

2.5. Wykonanie oznaczania. Trzy pierścienie pomiarowe z próbkami przymocować do termometru, np. przy pomocy pierścienia gumowego. Pierścienie pomiarowe powinny znajdować się na wysokości środka kuli termometru. Zanurzyć termometr w zlewce zawierającej roztwór nasyconego chlorku sodowego o temperaturze około 10°C niższej od przewidywanej temperatury poślizgu.

Pierścienie pomiarowe powinny znajdować się około 80 mm poniżej powierzchni roztworu i co najmniej 1 cm od ścianki zlewki.

Roztwór chlorku sodowego mieszać powoli przy pomocy mieszadła zanurzonego możliwie daleko od pierścieni z próbkami.

Roztwór chlorku sodowego należy ogrzewać z szybkością 1°C na 1 min. W pobliżu temperatury poślizgu zmniejszyć podgrzewanie do $0,5^{\circ}\text{C}$ na 1 min. W momencie wypłynięcia tłuszczu zanotować temperaturę.

2.6. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników 3 równoległych oznaczeń nie różniących się więcej niż o $0,5^{\circ}\text{C}$. Wynik należy zaokrąglić zgodnie z PN-70/N-02120.

3. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

Dopuszczalne różnice między wynikami oznaczeń wykonanych przez różne laboratoria zostaną ustalone po przeprowadzeniu odpowiednich analiz.

K O N I E C

Zjednoczenie Przemysłu Olejarskiego
Ustanowiona przez Dyrektora ZPO dnia 30 stycznia 1971 r.
jako norma obowiązująca w zakresie metod badań od dnia 7 lipca 1971 r.
(Mon. Pol. nr 36/1971 poz. 237)